

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 14ης Φεβρουαρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Οδηγία 95/46/EK – Άρθρο 3 – Πεδίο εφαρμογής – Βιντεοσκόπηση αστυνομικών υπαλλήλων σε αστυνομικό τμήμα κατά τη διεκπεραίωση διαδικαστικών ενεργειών – Δημοσιοποίηση σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο – Άρθρο 9 – Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς – Έννοια – Ελευθερία εκφράσεως – Προστασία της ιδιωτικής ζωής»

Στην υπόθεση C-345/17,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Augstākā tiesa (Ανώτατο Δικαστήριο, Λεττονία) με απόφαση της 1ης Ιουνίου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Ιουνίου 2017, στο πλαίσιο της δίκης την οποία κίνησε ο

Sergejs Buivids

παρισταμένης της:

Datu valsts inspekcija,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του δεύτερου τμήματος, A. Prechal, C. Toader, A. Rosas (εισηγητή) και M. Pešič, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: M. Aleksejeva, προϊστάμενος μονάδας,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 21ης Ιουνίου 2018,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο S. Buivids, αυτοπροσώπως,
- η Λεττονική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις I. Kucina, G. Bambāne, E. Petrocka-Petrovska και E. Plaksins,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek, J. Vlácil και O. Serdula,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από την M. Russo, avvocato dello Stato,

* Γλώσσα διαδικασίας: η λεττονική.

- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Eberhard,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,
- η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. Inez Fernandes και M. Figueiredo, καθώς και από την C. Vieira Guerra,
- η Σουηδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις A. Falk, C. Meyer-Seitz, P. Smith, H. Shev, L. Zettergren και A. Alriksson,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον D. Nardi και την I. Rubene,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2018,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ 1995, L 281, σ. 31, στο εξής: οδηγία), και ιδίως του άρθρου της 9.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Sergejs Buivids και της Datu valsts inspekcija (εθνικής αρχής προστασίας δεδομένων, Λεττονία), με αντικείμενο προσφυγή με αίτημα να κηρυχθεί παράνομη απόφαση της αρχής αυτής κατά την οποία ο S. Buivids παρέβη την εθνική νομοθεσία δημοσιοποιώντας στον δικτυακό τόπο www.youtube.com βίντεο το οποίο μαγνητοσκοπήθηκε από τον ίδιο κατά τη λήψη της καταθέσεώς του στα γραφεία του αστυνομικού τμήματος του Εθνικού Αστυνομικού Σώματος στο πλαίσιο διαδικασίας λόγω διοικητικής παραβάσεως.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Πριν από την κατάργησή της με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ 2016, L 119, σ. 1), η οδηγία 95/46 η οποία, κατά το άρθρο 1 αυτής, είχε ως σκοπό την προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, και ιδίως του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, διελάμβανε, στις αιτιολογικές σκέψεις 2, 14, 15, 17, 27 και 37, τα εξής:

«(2) [εκτιμώντας] ότι τα συστήματα επεξεργασίας δεδομένων υπηρετούν τον άνθρωπο· ότι πρέπει, ανεξαρτήτως ιθαγένειας ή κατοικίας των φυσικών προσώπων, να σέβονται τις θεμελιώδεις ελευθερίες και τα δικαιώματά τους, και ιδίως την ιδιωτική ζωή, και να συμβάλλουν στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο, στην ανάπτυξη των εμπορικών συναλλαγών καθώς και στην ευημερία του ατόμου·

[...]

- (14) ότι, λόγω της σημασίας που έχει λάβει στα πλαίσια της κοινωνίας της πληροφόρησης η ανάπτυξη τεχνικών για τη συλλογή, τη διαβίβαση, το χειρισμό, την καταχώρηση, την αποθήκευση ή την ανακοίνωση δεδομένων ήχου και εικόνας που αφορούν φυσικά πρόσωπα, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται στις επεξεργασίες των σχετικών δεδομένων·
- (15) ότι οι επεξεργασίες των δεδομένων αυτών καλύπτονται από την παρούσα οδηγία μόνον εφόσον είναι αυτοματοποιημένες ή εφόσον τα δεδομένα περιλαμβάνονται ή προορίζονται να περιληφθούν σε αρχείο διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά, όσον αφορά τα πρόσωπα, κριτήρια, ώστε να είναι ευχερής η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα·

[...]

- (17) ότι όσον αφορά την επεξεργασία ήχου και εικόνας στα πλαίσια δημοσιογραφίας ή λογοτεχνικής ή καλλιτεχνικής έκφρασης, και ιδίως στον οπτικοακουστικό τομέα, οι αρχές της οδηγίας εφαρμόζονται περιοριστικώς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9·

[...]

- (27) ότι η προστασία του ατόμου πρέπει να ισχύει τόσο για την αυτοματοποιημένη όσο και για την διά της χειρός επεξεργασία δεδομένων· ότι το πεδίο εφαρμογής της προστασίας αυτής δεν πρέπει πράγματι να εξαρτάται από τις χρησιμοποιούμενες τεχνικές, δεδομένου ότι αυτό θα δημιουργούσε σοβαρούς κινδύνους καταστρατήγησης· ότι, ωστόσο, όσον αφορά την διά χειρός επεξεργασία, παρούσας οδηγίας καλύπτει μόνον τα αρχεία και όχι οι μη διαρθρωμένοι φάκελοι·

[...]

- (37) ότι ως προς την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για δημοσιογραφικούς σκοπούς καθώς και για καλλιτεχνική ή λογοτεχνική έκφραση, ιδίως στον οπτικοακουστικό τομέα, πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις και περιορισμοί από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας οι οποίοι είναι αναγκαίοι για το συμβιβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του προσώπου με την ελευθερία της έκφρασης, και ιδίως την ελευθερία να λαμβάνει κανείς ή να παρέχει πληροφορίες, όπως αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 της ευρωπαϊκής σύμβασης περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών[η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη, στις 4 Νοεμβρίου 1950]. Κατά συνέπεια, εναπόκειται στα κράτη μέλη να θεσπίσουν, για την ιεράρχηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τις αναγκαίες εξαιρέσεις και περιορισμούς όσον αφορά τους εν γένει κανόνες νομιμότητας της επεξεργασίας των δεδομένων, [...]».

4 Το άρθρο 2 της οδηγίας 95/46 προέβλεπε:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί “το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα”· ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται το πρόσωπο εκείνο που μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από φυσική, βιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική άποψη·
- β) “επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” “επεξεργασία”, κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων διαδικασιών και εφαρμόζεται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώρηση, η οργάνωση, η αποθήκευση,

η προσαρμογή ή η τροποποίηση, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η ανακοίνωση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η εναρμόνιση ή ο συνδυασμός, καθώς και το κλείδωμα, η διαγραφή ή η καταστροφή·

[...]

δ) “υπεύθυνος της επεξεργασίας”, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας που μόνος ή από κοινού με άλλους καθορίζει τους στόχους και τον τρόπο της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Όταν οι στόχοι και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις, εθνικές ή [ενωσιακές], ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον ορισμό του μπορούν να καθορίζονται από το εθνικό ή το δίκαιο [της Ένωσης]·

[...]».

5 Το άρθρο 3 της ως άνω οδηγίας, με τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», προέβλεπε τα εξής:

«1. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται στην αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων που περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

- η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, όπως οι δραστηριότητες που προβλέπονται στις διατάξεις των τίτλων V και VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση [όπως είχε πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας] και, εν πάση περιπτώσει, στην επεξεργασία δεδομένων που αφορά τη δημόσια ασφάλεια, την εθνική άμυνα, την ασφάλεια του κράτους (συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής ευημερίας του, εφόσον η επεξεργασία αυτή συνδέεται με θέματα ασφάλειας του κράτους) και τις δραστηριότητες του κράτους σε τομείς του ποινικού δικαίου,
- η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων.»

6 Το άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας όριζε τα εξής:

«Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνεται μόνον εάν:

[...]

στ) είναι απαραίτητη για την επίτευξη του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα, υπό τον όρο ότι δεν προέχει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα που χρήζουν προστασίας δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας.»

7 Το άρθρο 9 της ίδιας οδηγίας όριζε τα εξής:

«Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, τα κράτη μέλη προβλέπουν τις εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, του κεφαλαίου IV και του κεφαλαίου VI μόνο στο βαθμό που είναι αναγκαίες ώστε το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής να συμβιβάζεται με τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία λόγου.»

Το λεττονικό δίκαιο

- 8 Κατά το άρθρο 1 του Fizisko personu datu aizsardzības likums (νόμου περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων), της 23ης Μαρτίου 2000 (*Latvijas Vēstnesis*, 2000, αριθ. 123/124, στο εξής: νόμος περί προστασίας δεδομένων), σκοπός του είναι η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής τους, έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων.
- 9 Κατά το άρθρο 2, σημείο 3, του νόμου περί προστασίας δεδομένων, ως «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» νοείται κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί.
- 10 Στο άρθρο 2, σημείο 4, του εν λόγω νόμου ορίζεται ως «επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» κάθε εργασία που εφαρμόζεται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η εισαγωγή, η διατήρηση, η προσαρμογή, η τροποποίηση, η χρήση, η μετάδοση, η διαβίβαση ή η διάδοση, καθώς και το κλείδωμα ή η διαγραφή τους.
- 11 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του νόμου περί προστασίας δεδομένων ορίζει ότι ο νόμος αυτός εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στην εν λόγω διάταξη, στην επεξεργασία παντός τύπου δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εφόσον:
- ο υπεύθυνος της επεξεργασίας είναι καταχωρισμένος στην Λεττονία,
 - η επεξεργασία των δεδομένων πραγματοποιείται εκτός των συνόρων της Δημοκρατίας της Λεττονίας, σε εδάφη που ανήκουν στην τελευταία σύμφωνα με διεθνείς συμφωνίες,
 - το υλικό που χρησιμοποιείται για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βρίσκεται στη Δημοκρατία της Λεττονίας, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες το υλικό χρησιμοποιείται αποκλειστικώς για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω του εδάφους της Δημοκρατίας της Λεττονίας.
- 12 Το άρθρο 3 παράγραφος 3, του ίδιου νόμου προβλέπει ότι ο νόμος αυτός δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εκτελείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση αποκλειστικώς προσωπικών ή οικιακών και οικογενειακών δραστηριοτήτων.
- 13 Κατά το άρθρο 5 του νόμου περί προστασίας δεδομένων, υπό την επιφύλαξη αντίθετης διατάξεως νόμου, τα άρθρα 7 έως 9, 11 και 21 του νόμου αυτού δεν εφαρμόζονται, εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας για δημοσιογραφικούς σκοπούς σύμφωνα με τον *Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem likums* (νόμο περί Τύπου και λοιπών μέσων μαζικής ενημερώσεως), ή στο πλαίσιο λογοτεχνικής ή καλλιτεχνικής εκφράσεως.

- 14 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, του νόμου περί προστασίας δεδομένων ορίζει ότι, κατά τη συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο υπεύθυνος της επεξεργασίας υποχρεούται να παρέχει στο πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα τις ακόλουθες πληροφορίες, εκτός εάν το πρόσωπο αυτό τις έχει ήδη στη διάθεσή του:
- την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο, καθώς και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας,
 - τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 15 Ενώ βρισκόταν εντός των γραφείων του αστυνομικού τμήματος του Εθνικού Αστυνομικού Σώματος, ο S. Buivids μαγνητοσκόπησε την κατάθεσή του στο πλαίσιο διαδικασίας λόγω διοικητικής παραβάσεως.
- 16 Ο S. Buivids δημοσιοποίησε το μαγνητοσκοπηθέν με τον τρόπο αυτό βίντεο (στο εξής: επίμαχο βίντεο), το οποίο έδειχνε αστυνομικούς υπάλληλους και τη δραστηριότητά τους στο αστυνομικό τμήμα, στον δικτυακό τόπο www.youtube.com. Αυτός ο δικτυακός τόπος παρέχει τη δυνατότητα στους χρήστες να δημοσιοποιούν, να παρακολουθούν και να μοιράζονται βίντεο.
- 17 Κατόπιν της δημοσιοποίησής αυτής, η Εθνική αρχή προστασίας δεδομένων έκρινε, με απόφαση της 30ής Αυγούστου 2013, ότι ο S. Buivids είχε παραβεί το άρθρο 8, παράγραφος 1, του νόμου περί προστασίας δεδομένων, διότι δεν είχε παράσχει στους αστυνομικούς υπάλληλους, υπό την ιδιότητά τους ως θιγομένων προσώπων, τις πληροφορίες που ορίζει η διάταξη αυτή σχετικά με τον σκοπό της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν. Περαιτέρω, ο S. Buivids δεν παρέσχε στην Εθνική αρχή προστασίας δεδομένων τις πληροφορίες σχετικά με τον σκοπό της μαγνητοσκόπησής του επίμαχου βίντεο και της δημοσιοποίησής του σε δικτυακό τόπο από τις οποίες να προκύπτει ότι ο επιδιωκόμενος σκοπός ήταν σύμφωνος με τον νόμο περί προστασίας δεδομένων. Ως εκ τούτου, η Εθνική αρχή προστασίας δεδομένων ζήτησε από τον S. Buivids να αποσύρει το σχετικό βίντεο από τον δικτυακό τόπο www.youtube.com και από λοιπούς δικτυακούς τόπους.
- 18 Ο S. Buivids άσκησε προσφυγή ενώπιον του *administratīvā rajona tiesa* (πρωτοβάθμιου διοικητικού πρωτοδικείου, Λεττονία) με αίτημα να κηρυχθεί παράνομη η απόφαση αυτή της Εθνικής αρχής προστασίας δεδομένων και να αποκατασταθεί η ζημία που θεωρούσε ότι είχε υποστεί. Ο S. Buivids υποστήριξε με την προσφυγή του ότι, με τη δημοσιοποίηση του επίμαχου βίντεο, επιχείρησε να επιστήσει την προσοχή της κοινωνίας σε μια πράξη του αστυνομικού σώματος την οποία θεωρούσε παράνομη. Το ως άνω δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή αυτή.
- 19 Με απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2015, το *Administratīvā apgabaltiesa* (διοικητικό εφετείο, Λεττονία) απέρριψε την έφεση που είχε ασκήσει ο S. Buivids κατά της αποφάσεως του *administratīvā rajona tiesa* (πρωτοβάθμιου διοικητικού πρωτοδικείου).
- 20 Το *Administratīvā apgabaltiesa* (διοικητικό εφετείο) στήριξε την απόφασή του στο γεγονός ότι το επίμαχο βίντεο έδειχνε το αστυνομικό τμήμα, διάφορους αστυνομικούς υπαλλήλους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ενώ σε αυτό ακούγονταν η καταγραφείσα συνομιλία με τους αστυνομικούς υπαλλήλους κατά τη διεκπεραίωση διαδικαστικών ενεργειών καθώς και οι φωνές των αστυνομικών υπαλλήλων, του S. Buivids και του συνοδού του.
- 21 Περαιτέρω, έκρινε ότι δεν ήταν δυνατό να προσδιοριστεί εάν πρέπει να υπερισχύσει το δικαίωμα του S. Buivids στην ελευθερία εκφράσεως ή το δικαίωμα άλλων προσώπων στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, δεδομένου ότι ο S. Buivids δεν ανέφερε ποιος ήταν ο σκοπός της δημοσιοποίησής του επίμαχου βίντεο. Ομοίως, απεφάνθη ότι το βίντεο αυτό δεν έδειχνε γεγονότα της επικαιρότητας που να παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την κοινωνία ούτε αποκάλυπτε κάποια ανέντιμη συμπεριφορά των

αστυνομικών υπαλλήλων. Δεδομένου ότι ο S. Buivids δεν είχε μαγνητοσκοπήσει το επίμαχο βίντεο για δημοσιογραφικούς σκοπούς, κατά την έννοια του νόμου περί Τύπου και λοιπών μέσων μαζικής ενημερώσεως, ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής εκφράσεως, έκρινε ότι το άρθρο 5 του νόμου περί προστασίας δεδομένων δεν είχε εφαρμογή.

- 22 Το Administratīvā apgabaltiesa (διοικητικό εφετείο) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, μαγνητοσκοπώντας τους αστυνομικούς υπαλλήλους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους χωρίς να τους παράσχει τις πληροφορίες σχετικά με τον σκοπό της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων τους, ο S. Buivids είχε παραβεί το άρθρο 8, παράγραφος 1, του νόμου περί προστασίας δεδομένων.
- 23 Ο S. Buivids άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Augstākā tiesa (Ανώτατου Δικαστηρίου, Λεττονία) αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως του Administratīvā apgabaltiesa (διοικητικού εφετείου), επικαλούμενος το δικαίωμά του στην ελευθερία εκφράσεως.
- 24 Ο S. Buivids ισχυρίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι το επίμαχο βίντεο έδειχνε υπαλλήλους του εθνικού σώματος αστυνομίας, ήτοι δημόσια πρόσωπα σε χώρο που είναι προσβάσιμος στο κοινό, που δεν εμπίπτουν, ως εκ τούτου, στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής του νόμου περί προστασίας δεδομένων.
- 25 Το αιτούν δικαστήριο εκφράζει επιφυλάξεις, αφενός, ως προς το κατά πόσον η μαγνητοσκόπηση, εντός αστυνομικού τμήματος, αστυνομικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και η δημοσιοποίηση του μαγνητοσκοπηθέντος με τον τρόπο αυτό βίντεο στο διαδίκτυο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46. Συναφώς, μολονότι φρονεί ότι η συμπεριφορά του S. Buivids δεν εμπίπτει στις εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής, τις οποίες προβλέπει το άρθρο της 3, παράγραφος 2, εντούτοις τονίζει ότι εν προκειμένω πρόκειται για μαγνητοσκόπηση η οποία έλαβε χώρα άπαξ μόνον και ότι ο S. Buivids μαγνητοσκόπησε αστυνομικούς υπαλλήλους κατά την άσκηση των δημοσίων καθηκόντων τους, ήτοι ενώ ενεργούσαν ως εκπρόσωποι της δημόσιας εξουσίας. Παραπέμποντας όμως στο σημείο 95 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα M. Bobek στην υπόθεση Rīgas satiksme (C-13/16, EU:C:2017:43), το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η κύρια ανησυχία που δικαιολογεί την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι ο κίνδυνος που σχετίζεται με την επεξεργασία τους σε ευρεία κλίμακα.
- 26 Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται σχετικά με την ερμηνεία της εννοίας «αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς» του άρθρου 9 της οδηγίας 95/46, καθώς και σχετικά με το ζήτημα αν η έννοια αυτή μπορεί να καλύψει ακόμη και πράξεις όπως αυτές που προσάπτονται στον S. Buivids.
- 27 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Augstākā tiesa (Ανώτατο Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46 τυχόν δραστηριότητες όπως οι επίμαχες στην κύρια δίκη, ήτοι η μαγνητοσκόπηση αστυνομικών υπαλλήλων εντός του αστυνομικού τμήματος κατά τη διεκπεραίωση διαδικαστικών ενεργειών και η δημοσίευση της σχετικής μαγνητοσκοπήσεως στον δικτυακό τόπο www.youtube.com;
- 2) Έχει η οδηγία 95/46 την έννοια ότι οι προαναφερθείσες δραστηριότητες μπορούν να χαρακτηρισθούν ως επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για δημοσιογραφικούς σκοπούς κατά την έννοια του άρθρου 9 της [οδηγίας 95/46];»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 28 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 3 της οδηγίας 95/46 έχει την έννοια ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής η βιντεοσκόπηση αστυνομικών υπαλλήλων εντός αστυνομικού τμήματος, κατά τη λήψη καταθέσεως, και η δημοσιοποίηση του μαγνητοσκοπηθέντος με τον τρόπο αυτό βίντεο σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο στον οποίο οι χρήστες μπορούν να στέλνουν, να παρακολουθούν και να μοιράζονται βίντεο.
- 29 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η εν λόγω οδηγία, κατά το άρθρο της 3, παράγραφος 1, έχει εφαρμογή «στην αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων που περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο».
- 30 Η έννοια των «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» της διατάξεως αυτής περιλαμβάνει, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2, στοιχείο α', της ίδιας οδηγίας, «κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί». Ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται «το πρόσωπο εκείνο που μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως βάσει [...] ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από φυσική [...] άποψη».
- 31 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η εικόνα ενός προσώπου την οποία καταγράφει μία κάμερα συνιστά «δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα», κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 95/46, στον βαθμό που παρέχει τη δυνατότητα ταυτοποίησης του συγκεκριμένου προσώπου (πρβλ. απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2014, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, σκέψη 22).
- 32 Εν προκειμένω, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι στο επίμαχο βίντεο μπορεί κάποιος να δει και να ακούσει τους αστυνομικούς υπαλλήλους, οπότε πρέπει να θεωρηθεί ότι οι εικόνες των τοιουτοτρόπως μαγνητοσκοπηθέντων προσώπων αποτελούν ισάριθμα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 95/46.
- 33 Όσον αφορά την έννοια της «επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», πρέπει να τονιστεί ότι αυτή ορίζεται στο άρθρο 2, στοιχείο β', της οδηγίας 95/46 ως «κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιούνται με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων διαδικασιών και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώρηση, η οργάνωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η τροποποίηση, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η ανακοίνωση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η εναρμόνιση ή ο συνδυασμός, καθώς και το κλείδωμα, η διαγραφή ή η καταστροφή».
- 34 Στο πλαίσιο ενός συστήματος επιτηρήσεως μέσω βίντεο, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι η βιντεοσκόπηση προσώπων η οποία αποθηκεύεται σε μηχανισμό μαγνητοσκοπήσεως συνεχούς ροής, ήτοι σε σκληρό δίσκο του συστήματος αυτού, συνιστά, συμφώνως προς το άρθρο 2, στοιχείο β', και το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46, αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (πρβλ. απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2014, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, σκέψεις 23 και 25).
- 35 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, ο S. Buivids ισχυρίστηκε ότι είχε χρησιμοποιήσει ψηφιακή φωτογραφική μηχανή για τη μαγνητοσκόπηση του επίμαχου βίντεο. Πρόκειται για βιντεοσκόπηση προσώπων η οποία αποθηκεύεται σε μηχανισμό μαγνητοσκοπήσεως συνεχούς ροής, ήτοι στη μνήμη της εν λόγω φωτογραφικής μηχανής. Επομένως, η μαγνητοσκόπηση αυτή συνιστά αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής.

- 36 Συναφώς, το γεγονός ότι η μαγνητοσκόπηση αυτή έλαβε χώρα άπαξ μόνον δεν ασκεί επιρροή επί του κατά πόσον η εργασία αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46. Πράγματι, όπως προκύπτει από τη διατύπωση του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας αυτής, σε συνδυασμό με το άρθρο της 3, παράγραφος 1, η εν λόγω οδηγία εφαρμόζεται σε «κάθε εργασία» η οποία συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών.
- 37 Περαιτέρω, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η εργασία που συνίσταται στην ανάρτηση, σε ιστοσελίδα του διαδικτύου, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να επίσης θεωρείται ως τέτοια επεξεργασία (πρβλ. αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 2003, Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, σκέψη 25, καθώς και της 13ης Μαΐου 2014, Google Spain και Google, C-131/12, EU:C:2014:317, σκέψη 26).
- 38 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει, εξάλλου, διευκρινίσει ότι η ανάρτηση στοιχείων σε ιστοσελίδα του διαδικτύου προϋποθέτει την εκτέλεση μιας εργασίας τοποθετήσεως της σελίδας αυτής σε ένα διακομιστή του διαδικτύου (server), καθώς και τις αναγκαίες εργασίες για να μπορούν να έχουν πρόσβαση στη σελίδα αυτή τα πρόσωπα που συνδέονται με το διαδίκτυο. Οι εργασίες αυτές πραγματοποιούνται, τουλάχιστον εν μέρει, κατά τρόπο αυτοματοποιημένο (πρβλ. απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2003, Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, σκέψη 26).
- 39 Ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί ότι η πράξη της δημοσιοποίησης σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο στον οποίον οι χρήστες μπορούν να στέλνουν, να παρακολουθούν και να μοιράζονται βίντεο μιας βιντεοσκοπήσεως, όπως είναι το επίμαχο βίντεο, στο οποίο περιλαμβάνονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συνιστά αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία των δεδομένων αυτών, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β', και του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46.
- 40 Εξάλλου, συμφώνως προς το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 95/46, η οδηγία αυτή δεν εφαρμόζεται σε δύο είδη επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Πρόκειται, αφενός, για την επεξεργασία η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, όπως οι δραστηριότητες που προβλέπονται στις διατάξεις των τίτλων V και VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όπως ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας και, εν πάση περιπτώσει, για την επεξεργασία που αφορά τη δημόσια ασφάλεια, την εθνική άμυνα, την ασφάλεια του κράτους και τις δραστηριότητες του κράτους σε τομείς του ποινικού δικαίου. Η εν λόγω διάταξη αποκλείει, αφετέρου, την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικώς προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων.
- 41 Στο μέτρο που καθιστούν ανεφάρμοστο το καθεστώς προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπει η οδηγία 95/46, αποκλίνοντας επομένως από τον πρωταρχικό σκοπό της οδηγίας αυτής, ο οποίος συνίσταται στην εξασφάλιση της προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής καθώς και το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), οι εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής πρέπει να ερμηνεύονται στενά (πρβλ. αποφάσεις της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, Ruškár, C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψη 38, και της 10ης Ιουλίου 2018, Jehovan todistajat, C-25/17, EU:C:2018:551, σκέψη 37).
- 42 Όσον αφορά την υπόθεση της κύριας δίκης, από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο προκύπτει ότι, αφενός, η μαγνητοσκόπηση και η δημοσιοποίηση του επίμαχου βίντεο δεν μπορούν να θεωρηθούν ως επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιηθείσα στο πλαίσιο δραστηριοτήτων οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου ούτε ως επεξεργασία με αντικείμενο τη δημόσια ασφάλεια, την εθνική άμυνα, την ασφάλεια του κράτους ή τις δραστηριότητες του κράτους στον τομέα του ποινικού δικαίου, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, της οδηγίας 95/46. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι

ανωτέρω δραστηριότητες, που μνημονεύονται ως παραδείγματα στη διάταξη αυτή, είναι, σε όλες τις περιπτώσεις, δραστηριότητες που ασκούνται από τα κράτη ή από τις κρατικές αρχές και δεν αφορούν τους τομείς δραστηριότητας των ιδιωτών (πρβλ. απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, *Puškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 43 Αφετέρου, στον βαθμό που ο S. Buivids δημοσιοποίησε, χωρίς κανένα περιορισμό στην πρόσβαση, το επίμαχο βίντεο σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο στον οποίον οι χρήστες μπορούν να στέλνουν, να παρακολουθούν και να μοιράζονται βίντεο, με συνέπεια να αποκτά πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα απροσδιόριστος αριθμός προσώπων, η επίμαχη στην κύρια δίκη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν εντάσσεται στο πλαίσιο αποκλειστικώς προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων (βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 2003, *Lindqvist*, C-101/01, EU:C:2003:596, σκέψη 47, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 44, της 11ης Δεκεμβρίου 2014, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, σκέψεις 31 και 33, καθώς και της 10ης Ιουλίου 2018, *Jehovan todistajat*, C-25/17, EU:C:2018:551, σκέψη 42).
- 44 Επιπλέον, το γεγονός ότι βιντεοσκοπήθηκαν αστυνομικοί υπάλληλοι στο πλαίσιο της ασκήσεως των καθηκόντων τους δεν μπορεί να αποκλείσει μια τέτοιου είδους επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46.
- 45 Πράγματι, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 29 των προτάσεών της, η εν λόγω οδηγία δεν προβλέπει καμία εξαίρεση η οποία να αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των δημοσίων υπαλλήλων.
- 46 Εξάλλου, από τη νομολογία του Δικαστηρίου συνάγεται ότι το γεγονός ότι ορισμένο πληροφοριακό στοιχείο εντάσσεται στο πλαίσιο επαγγελματικής δραστηριότητας δεν δύναται να αναιρέσει τον χαρακτηρισμό του ως «δεδομένου προσωπικού χαρακτήρα» (πρβλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, *ClientEarth και PAN Europe κατά EFSA*, C-615/13 P, EU:C:2015:489, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 47 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 3 της οδηγίας 95/46 έχει την έννοια ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής η βιντεοσκόπηση αστυνομικών υπαλλήλων εντός αστυνομικού τμήματος, κατά τη λήψη καταθέσεως, και η δημοσιοποίηση του μαγνητοσκοπηθέντος με τον τρόπο αυτόν βίντεο σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο στον οποίον οι χρήστες μπορούν να στέλνουν, να παρακολουθούν και να μοιράζονται βίντεο.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 48 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 9 της οδηγίας 95/46 έχει την έννοια ότι πραγματικές περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, ήτοι η βιντεοσκόπηση αστυνομικών υπαλλήλων εντός αστυνομικού τμήματος, κατά τη λήψη καταθέσεως και η δημοσιοποίηση του μαγνητοσκοπηθέντος με τον τρόπο αυτό βίντεο σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο στον οποίον οι χρήστες μπορούν να στέλνουν, να παρακολουθούν και να μοιράζονται βίντεο, συνιστούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για δημοσιογραφικούς σκοπούς, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.
- 49 Πρέπει να τονιστεί, εκ προοιμίου, ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι διατάξεις μιας οδηγίας πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκει και του συστήματος που θεσπίζει (απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 51 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 50 Συναφώς, όπως προκύπτει από το άρθρο 1 της οδηγίας 95/46, σκοπός της εν λόγω οδηγίας είναι η εξασφάλιση από τα κράτη μέλη της προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, επιτρεπομένης παράλληλα της ελεύθερης κυκλοφορίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Εντούτοις, ο σκοπός αυτός δεν μπορεί να επιδιώκεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ότι πρέπει να πραγματοποιείται, μέχρις ορισμένου βαθμού, συμβιβασμός των εν λόγω θεμελιωδών δικαιωμάτων σε σχέση με το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας εκφράσεως. Η αιτιολογική σκέψη 37 της οδηγίας αυτής διευκρινίζει ότι σκοπός του άρθρου της 9 είναι να συμβιβάσει δύο θεμελιώδη δικαιώματα: αφενός, της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και, αφετέρου, της ελευθερίας εκφράσεως. Το έργο αυτό πρέπει να φέρουν εις πέρας τα κράτη μέλη (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψεις 52 έως 54).
- 51 Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η σημασία που έχει η ελευθερία του λόγου εντός κάθε δημοκρατικής κοινωνίας, οι σχετικές έννοιες, μεταξύ των οποίων εκείνη του δημοσιογραφικού σκοπού, πρέπει να ερμηνεύονται ευρέως (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 56).
- 52 Ως εκ τούτου, όπως προκύπτει από τις προπαρασκευαστικές εργασίες της οδηγίας 95/46, οι εξαιρέσεις και οι παρεκκλίσεις που προβλέπει το άρθρο 9 της οδηγίας αυτής ισχύουν όχι μόνο για τις επιχειρήσεις μέσων μαζικής ενημερώσεως, αλλά και για κάθε άτομο που ασκεί δημοσιογραφική δραστηριότητα (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 58).
- 53 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου συνάγεται ότι «δημοσιογραφικές δραστηριότητες» είναι αυτές που έχουν ως σκοπό την ανακοίνωση στο κοινό πληροφοριών, απόψεων ή ιδεών, με οποιονδήποτε τρόπο (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 61).
- 54 Μολονότι εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ελέγξει αν, εν προκειμένω, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην οποία προέβη ο S. Buivids εξυπηρετεί τον σκοπό αυτό, εντούτοις το Δικαστήριο μπορεί να παράσχει στο εν λόγω δικαστήριο τα αναγκαία ερμηνευτικά στοιχεία για την εκτίμηση στην οποία αυτό πρέπει να προβεί.
- 55 Ως εκ τούτου, υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου που παρατίθεται στις σκέψεις 52 και 53 της παρούσας αποφάσεως, το γεγονός ότι ο S. Buivids δεν είναι επαγγελματίας δημοσιογράφος δεν είναι ικανό να αποκλείσει το ενδεχόμενο να εμπίπτει στη διάταξη αυτή η μαγνητοσκόπηση του επίμαχου βίντεο καθώς και η δημοσιοποίησή του σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο στον οποίον οι χρήστες μπορούν να στέλνουν, να παρακολουθούν και να μοιράζονται βίντεο.
- 56 Ειδικότερα, το γεγονός ότι ο S. Buivids ανήρτησε τη μαγνητοσκόπηση αυτή σε έναν τέτοιο δικτυακό τόπο, εν προκειμένω στον δικτυακό τόπο www.youtube.com, δεν μπορεί, καθ' εαυτό, να αναιρέσει τον χαρακτήρα της εν λόγω επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ως γενόμενης «αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς», κατά την έννοια του άρθρου 9 της οδηγίας 95/46.
- 57 Πράγματι, πρέπει να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη και ο πολλαπλασιασμός των μέσων επικοινωνίας και διαδόσεως πληροφοριών. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί ότι το υπόθεμα μέσω του οποίου διαβιβάζονται τα τυγχάνοντα επεξεργασίας δεδομένα, είτε είναι κλασικό όπως το χαρτί ή τα ερτζιανά κύματα είτε ηλεκτρονικό όπως το διαδίκτυο, δεν είναι στοιχείο αποφασιστικής σημασίας προς εκτίμηση του αν πρόκειται για δραστηριότητα «αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς» (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 60).

- 58 Πάντως, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 55 των προτάσεών της, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κάθε πληροφορία που δημοσιοποιείται στο διαδίκτυο και η οποία αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εμπίπτει στην έννοια των «δημοσιογραφικών δραστηριοτήτων» και υπάγεται, ως εκ τούτου, στις εξαιρέσεις και τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 της οδηγίας 95/46.
- 59 Εν προκειμένω, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να διαπιστώσει εάν από το επίμαχο βίντεο προκύπτει ότι η μαγνητοσκόπηση και η δημοσιοποίηση του εν λόγω βίντεο είχαν ως αποκλειστικό σκοπό την ανακοίνωση στο κοινό πληροφοριών, απόψεων ή ιδεών (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 62).
- 60 Προς τούτο, το αιτούν δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη μεταξύ άλλων το γεγονός ότι, κατά τον S. Buivids, το επίμαχο βίντεο δημοσιοποιήθηκε σε δικτυακό τόπο προκειμένου να επιστήση την προσοχή της κοινωνίας στις κατ' αυτόν μη σύνομες πρακτικές εκ μέρους της αστυνομίας οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν κατά τη λήψη της καταθέσεώς του.
- 61 Πρέπει, ωστόσο, να διευκρινισθεί ότι η διαπίστωση τέτοιων μη σύνομων πρακτικών δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του άρθρου 9 της οδηγίας 95/46.
- 62 Αντιθέτως, εάν αποδειχθεί ότι η μαγνητοσκόπηση και η δημοσιοποίηση του εν λόγω βίντεο δεν είχαν ως αποκλειστικό σκοπό την ανακοίνωση στο κοινό πληροφοριών, απόψεων ή ιδεών, δεν θα είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι η επίμαχη στο πλαίσιο της κύριας δίκης επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιήθηκε «αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς».
- 63 Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι οι εξαιρέσεις και οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 της οδηγίας 95/46 πρέπει να εφαρμόζονται μόνον καθόσον αυτές είναι αναγκαίες για τον συμβιβασμό δύο θεμελιωδών δικαιωμάτων, ήτοι του δικαιώματος στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και του δικαιώματος στην ελευθερία εκφράσεως (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 55).
- 64 Ως εκ τούτου, προκειμένου να επιτευχθεί η ισόρροπη στάθμιση μεταξύ αυτών των δύο θεμελιωδών δικαιωμάτων, η προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή επιτάσσει οι παρεκκλίσεις και οι περιορισμοί της προστασίας των δεδομένων που προβλέπονται στα κεφάλαια II, IV και VI της οδηγίας 95/46 να μην υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 56).
- 65 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 7 του Χάρτη, που αφορά το δικαίωμα σεβασμού της προσωπικής και οικογενειακής ζωής, περιλαμβάνει δικαιώματα ανάλογα προς αυτά που κατοχυρώνονται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ) και ότι, επομένως, συμφώνως προς το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη, πρέπει να δοθεί στο εν λόγω άρθρο 7 η ίδια έννοια και το ίδιο περιεχόμενο όπως και στο άρθρο 8, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, όπως τούτο ερμηνεύεται με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2015, *WebMindLicenses*, C-419/14, EU:C:2015:832, σκέψη 70). Το ίδιο ισχύει όσον αφορά το άρθρο 11 του Χάρτη και το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ (πρβλ. απόφαση της 4ης Μαΐου 2016, *Philip Morris Brands κ.λπ.*, C-547/14, EU:C:2016:325, σκέψη 147).
- 66 Συναφώς, από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι, για τη στάθμιση μεταξύ του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και του δικαιώματος στην ελευθερία εκφράσεως, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει αναπτύξει ορισμένα βασικά κριτήρια τα οποία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, όπως είναι μεταξύ άλλων η συμβολή σε συζήτηση δημόσιου ενδιαφέροντος, η φήμη του θιγομένου, το αντικείμενο της γνωστοποίησης, ο πρότερος βίος του ενδιαφερομένου, το περιεχόμενο, η μορφή και οι συνέπειες της δημοσίευσής, ο τρόπος και οι

περιστάσεις υπό τις οποίες αποκτήθηκαν οι πληροφορίες καθώς και η αλήθειά τους (πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 27ης Ιουνίου 2017, *Satakunnan Markkinapörssi Oy και Satamedia Oy κατά Φινλανδίας*, CE:ECHR:2017:0627JUD000093113, § 165). Ομοίως, πρέπει να εκτιμάται η δυνατότητα του υπεύθυνου επεξεργασίας να λάβει μέτρα για να μετριασθεί η έκταση της επεμβάσεως στο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή.

- 67 Εν προκειμένω, από την ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία προκύπτει ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι η μαγνητοσκόπηση και η δημοσιοποίηση του επίμαχου βίντεο, που έλαβαν χώρα χωρίς οι ενδιαφερόμενοι να έχουν ενημερωθεί για τη μαγνητοσκόπηση αυτή και τους σκοπούς της, συνιστούν επέμβαση στο θεμελιώδες δικαίωμα του σεβασμού της ιδιωτικής ζωής των εν λόγω προσώπων, ήτοι των αστυνομικών υπαλλήλων που εμφανίζονται στο βίντεο αυτό.
- 68 Εάν αποδειχθεί ότι η μαγνητοσκόπηση και η δημοσιοποίηση του επίμαχου βίντεο είχαν ως μόνο σκοπό την ανακοίνωση στο κοινό πληροφοριών, γνώμων ή ιδεών, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εκτιμήσει κατά πόσον οι εξαιρέσεις και οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 της οδηγίας 95/46 είναι αναγκαίες ώστε το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή να συμβιβασθεί με τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία εκφράσεως και κατά πόσον οι εν λόγω εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου.
- 69 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο δεύτερο ερώτημα προσηύκει η απάντηση ότι το άρθρο 9 της οδηγίας 95/46 έχει την έννοια ότι πραγματικές περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, ήτοι η βιντεοσκόπηση αστυνομικών υπαλλήλων εντός αστυνομικού τμήματος, κατά τη λήψη καταθέσεως, και η δημοσιοποίηση του μαγνητοσκοπηθέντος με τον τρόπο αυτό βίντεο σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο στον οποίον οι χρήστες μπορούν να στέλνουν, να παρακολουθούν και μοιράζονται βίντεο, μπορούν να συνιστούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, εφόσον από το εν λόγω βίντεο συνάγεται ότι η εν λόγω μαγνητοσκόπηση και η εν λόγω δημοσιοποίηση έχουν ως μόνο σκοπό την ανακοίνωση στο κοινό πληροφοριών, γνώμων ή ιδεών, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 70 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 3 της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, έχει την έννοια ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής η βιντεοσκόπηση αστυνομικών υπαλλήλων εντός αστυνομικού τμήματος, κατά τη λήψη καταθέσεως, και η δημοσιοποίηση του μαγνητοσκοπηθέντος με τον τρόπο αυτό βίντεο σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο στον οποίον οι χρήστες μπορούν να στέλνουν, να παρακολουθούν και να μοιράζονται βίντεο.
- 2) Το άρθρο 9 της οδηγίας 95/46 έχει την έννοια ότι πραγματικές περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, ήτοι η βιντεοσκόπηση αστυνομικών υπαλλήλων εντός αστυνομικού τμήματος, κατά τη λήψη καταθέσεως, και η δημοσιοποίηση του μαγνητοσκοπηθέντος με τον τρόπο αυτό βίντεο σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο στον οποίον οι χρήστες μπορούν να στέλνουν, να παρακολουθούν και μοιράζονται βίντεο,

μπορούν να συνιστούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, εφόσον από το εν λόγω βίντεο συνάγεται ότι η εν λόγω μαγνητοσκόπηση και η εν λόγω δημοσιοποίηση έχουν ως μόνο σκοπό την ανακοίνωση στο κοινό πληροφοριών, γνώμων ή ιδεών, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

(υπογραφές)